MACHSHEVES YECHEZKEL
TORAH OF RAV HARTMAN

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

עבודה זרה עו

עניין: סיום מסכת עבודה זרה

רבי צדוק הכהן – דובר צדק אות ג׳

[ו] ולכן אמרו מכם יבואו ויעידו כו׳,[326] שעל ידי כל כובד הגלות והיסורין שיסרתם אותם לא סרו מאחרי. וזהו עיקר שלימות הבטוחות, ולכך אז מקריבים שבעים פרים, כי אז הוא הבירור והבירור הוא רק על ידי עכו״ם, היינו על ידי כל ההעלם וההתדמות שיש לאשת זנונים עם אשת חיל, ורואים שישראל שרויים בצער ביניהם, ודייקא על ידי זה הוא הבירור והתיקון דאשת חיל, על ידי אשת זנונים המתדמית לה. ונמצא על ידי זה יש עליה גם כן לאשת זנונים, כידוע המשל בזוהר (תרומה קסג,

[ז] וכדמסיים מסכת עבודה זרה בעובדא דרב יהודה ובאטי בר טובי שנתברר ביניהם מי הוא משרשא וגזעא קדישא דישראל ומי לא,[328] והבירור היה על ידי שבור מלכא, כמו שאמרו מכם ובכם יבואו ויעידו כנזכר לעיל, והבירור היה אדכר מאי עבדת באורתא, כמה דאת אמר ואמונתך בלילות, רצה לומר בעת ההעלם אז הבירור כנזכר לעיל. [והוא ביצרא דעריות, שהוא נגד שכן ארץ, שהוא נגד ועשה טוב כמו שנתבאר לעיל, ששם הגבורה איזהו גבור הכובש יצרו, והיינו הבירור נגד עבדים שהם דרגא שניה כידוע בברכת השחר, מקודם שלא עשני גוי ואחר כך שלא עשני עבד, כי העכו״ם אינו יכול לכנוס כלל במדרגת יהודי, ועבדים יש להם קצת התדמות אבל לא לגמרי]. וידוע כי בכל ענין מתחלתו וסופו מובן שכולו כן, כמו שאמרו בשבת (ל, ב) ראו שתחלתו דברי תורה וסופו דברי תורה כו׳,[329] וכל מסכת עבודה זרה הוא לברר הבירורים וההבדלים שבין ישראל לעכו״ם. ולכך היא חמשה פרקים נגד חמשה חומשי תורה, שהתורה היא המבדלת ומבררת [כמו שאמרו

בן איש חי – מתוך ספר הדר כבוד

הדרן עלך השוכר את הפועל וסליקא לה מסכת עבודה זרה, נפ לרמוז מל מה שאמרו גריס מכלמין (ב׳ ב׳) לעמיד לנפ מניפ הקדוש ברוך הוא ספר תורה ומניחה במיקו ואומר כל מי שעסק בתורה יפ ויטול שכרו ויבואו לומות העולם ויאמרו מי מעיד ביסראל שעסקו בתורה וכו׳ שנאמר למה רגשו גויס וכו׳ ואומר הקדוש ברוך הוא יפ לבן ויעיד ביעקב וכו׳ ויפ נבוכדנצר ויעיד בחנניה וכו׳. וזהו שאמר ׳הדרן עלך השוכר את הפועל׳ רצה לומר לעמיד יבואו עליך לומות העולם בשעה שאתה אומר לשלם שכר הפועל שהם העוסקים בתורה ויאמרו מי מעיד וכו׳, כשאתה אומר לשלם שכר הפועל שהם העוסקים בתורה ויאמרו מי מעיד וכו׳, וכשאתה אומר יביאו מכם ויעידו וכו׳ אז ׳וסליקא לה מסכת עבודה זרה׳, יאמלקו מבורת העכו״ם שלא יאמר להם עוד פאמון פה.

SPONSORED LZ"N
AHARON BEN YAAKOV SHALOM • LEAH BAS YITZHAK